0. Napisać imię i nazwisko

- 1. Wypisać 4 fundamentalne oddziaływania, które są źródłem wszystkich sił. *Grawitacyjne, jądrowe słabe, jądrowe silne, elektromagnetyczne*
- 2. Cząsteczkami przenoszącymi oddziaływania elektromagnetyczne są (a) gluton (b) foton (c) bozony pośrednie W^+ i W^- , (d) grawiton
- 3. (2 pkt) Dlaczego trzecia zasada dynamiki Newtona nie jest spełniona w przypadku relatywistycznym?

oddziaływania rozprzestrzeniają się ze skończoną prędkością i np. zmiana położenia jednego ciała wywoła zmianę kierunku działania siły na drugie ciało po czasie związanym z dotarciem odpowiedniego bozonu.

4. Podać wzór na energię kinetyczną cząstki o masie spoczynkowej m poruszającej się z prędkością v (w przypadku relatywistycznym)

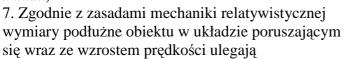
$$E_{k} = \frac{mc^{2}}{\sqrt{1 - \frac{v^{2}}{c^{2}}}} - mc^{2}$$

5. Podać wzór na dylatację czasu w układzie poruszającym się z prędkością v względem układu odniesienia.

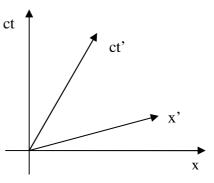
$$t' = \frac{t}{\sqrt{1 - \frac{v_0^2}{c^2}}}$$

6. Na wykresie czasoprzestrzennym zaznaczyć dwa różne ct zdarzenia A i B takie, że w układzie (x', ct') zdarzenie A zaszło jednocześnie ze zdarzeniem B zaś w układzie (x,ct) zdarzenie A zaszło wcześniej niż zdarzenie $B(t_A'=t_B')$ oraz $t_A < t_B$.

Info: jeżeli dwa zdarzenia zachodzą w tym samym czasie, są one równoległe do osi x lub x' (zależnie od układu)

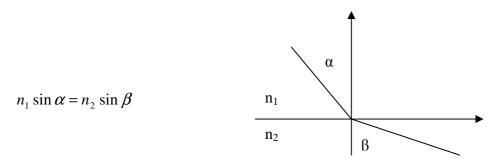

(a) wydłużeniu (b) skróceniu (c) pozostają niezmienione

- 8. Zasada zachowania pędu wynika z własności symetrii przestrzeni: (a) jednorodności ze względu na przesunięcie (translację) (b) jednorodności ze względu na upływ czasu (c) jednorodności ze względu na obrót (izotropowości przestrzeni) (d) jednorodności rozkładu masy w przestrzeni
- 9. Czy w przypadku relatywistycznym przyśpieszenie zawsze jest równe do działającej siły? *Nie, ponieważ przyśpieszenie zależy też od masy poruszającego się obiektu*

- 10. Napisać imię i nazwisko.
- 11. Równanie falowe $\frac{\partial^2}{\partial z^2} f = \frac{1}{v^2} \cdot \frac{\partial^2}{\partial t^2}$ opisuje falę rozchodzącą się z prędkością kierunkach
- (a) w kierunku osi z, (b) w kierunku przeciwnym do osi z (c) w obu kierunkach
- 12. Jaką częstotliwość ma fala elektromagnetyczna, która w ośrodku o współczynniku załamania n=1,5 ma długość $\lambda=2$ cm (prędkość światła wynosi c=3 10^8 m/s)
- 13. Jaką w przybliżeniu długość fali ma światło z zakresu widzialnego? λ *e* (0,38 μ m; 0,76 μ m).
- 14. Współczynnik załamania światła określa (a) barwę ośrodka (b) stosunek prędkości światła w próżni do prędkości fazowej w ośrodku (c) kąt padania światła na ośrodek (d) zakrzywienie promieni w ośrodku
- 15. (2 pkt) W wyniku interferencji dwóch spójnych fal o jednakowych natężeniach równych I, powstała fala o natężeniu 3I. Jaka jest różnica faz między nimi?
- 16. Podać wzór na wartość kąta granicznego całkowitego wewnętrznego odbicia α_{GR} na granicy pomiędzy ośrodkami o współczynnikach załamania n_1 i n_2 .
- 17. Napisać zależność między kątem padania i kątem załamania fali na granicy dwóch ośrodków (i zaznaczyć na rysunku użyte symbole).

- 18. Rdzeń światłowodu ma współczynnik załamania (a) większy (b) mniejszy (c) taki sam jak współczynnik załamania otaczającego rdzeń płaszcza.
- 19. Interferencja dwóch fal nie jest widoczna, gdy obie fale:
- (a) mają różne amplitudy (b) nie są spójne (c) poruszają się względem siebie pod pewnym kątem (d) nie są falami elektromagnetycznymi